Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 672 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 31 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 12 ԱՊՐԻԼ 1886 — 8 ՐԷՃԷՊ 1303

40 ՓԱՐԱ

ԿԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԴԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գահեկան ադրամ	200
» »	Վեցամսեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց »	եւ արտասահման		
Թղթատարով	տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ արտասահման			
Թղթատարով	Վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներու	տարեկան	Ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ	»	28

Դուրս գրուած դրամագլուխ ստանալու ծախքը Տեսչութեան վրայ է։ Խմբագրութեան գրուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուի։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeny Deirmèn Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 29 ՄԱՐՏ, 1886.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ

ԾԱՌԱՅԽՈՂԱՑՈՒԹԻՒՆԸ Ց'ԱՐԵՒԵԼՔ

ԲԷՇԿԱՑԻ Համալսարանին ուսուցչապետ և հանրածանօթ արեւելագէտ Պ. Արմինիուս Վամպերի, Ամերիկոյէ Զայդանդ լրագրոյն մէջ ուշադրութիւն կը հրաւիրէ Պարսկաստանի քաղաքական կացութեան վրայ, հանդէպ Ռուսիոյ և Անգլիոյ։ Եւրոպական Թուրքիոյ կողմն յուզուող խնդիրը՝ այն աստիճան կ'ըլլայ ազդեցնէն զԹուրքիա և զբովանդակ Եւրոպա, որ ո՛չ աշխարհավարք, ո՛չ ժողովուրդք պատեհութիւն ունին Արեւելքի կողմն ուշադրութիւն դարձնելու։ Բայց պէտք չէ կարծել թէ կարեւոր բաներ տեղի չեն ունենար Արեւելեան երկրաց մէջ։ Եւրոպական լրագրաց մէջ հրատարակեալ հեռագիր մը, զոր մեր հինգշաբթի աւուր թուով լուսաբանեցինք, կը ծանուցանէր թէ Շահին Կառավարութիւնը թէհրանէ փութոյ պնդութեամբ յորմէ կը ղրկէ 10,000 զօրք, ռուսօ-թուրք սահմանաց կողմէ մօտալուտ շփոթութեանց ծագումէն երկնչելով։ Կ'ըսուի թէ օսմանահմանաց վրայ թուրք զօրաբանակ մը կը համախմբի եղեր։ Բայց, օրչափ գիտենք, Թուրքիա խնդիր չունի Պարսկաստանի հետ։ Բուրդերը կրնան նոր շարժում մ'ընել, նման Ուպէյտուլլահի շարժման որ ի հիմանց սասանեցուց պարսկական դահը։ Բայց Քրդաց կողմէ այնպիսի մեծ շարժման մը նախապատրաստութիւնք չեն ծանուցուած մինչեւ հիմա։ Հայաստանի և Քրդաստանի կողմերէն գրող մեր Թղթակիցքեւս, որք ընդհանրապէս ուշադրութեամբ կը տեղեկագրեն մեզ ամէն ցեղային շարժում, այն ժամօք ոչինչ ծանուցած են։ Հետեւապէս, կը մնայ միայն ռուսական յարձակման մը կամ ոտնձգութեան մը պատահականութիւնն, որ միշտ հաւանական է, և, ըստ վերջին լրոց, հիմակ աւելի քան երբեք հաւանական կրնայ համարուիլ։

Ռուսիա ձեռնարկած է զօրեղապէս հաստատուիլ Կեդր. Ասիոյ մէջ։ Այս ձեռնարկութեան զօրութեամբ, նա հասած է մինչեւ Աֆղանստանի սահմանները։ Բայց կը զգայ թէ, ցորչափ իւր կողերուն վրայ կենայ ընդարձակ, ուժեղ և իրեն թշնամի Պարսկաստան մը, իւր դիրք ապահով չպիտի լինի Կեդր. Ասիոյ մէջ։ Ուստի, ժամանակէ մ'ի վեր Ռուսիոյ բայայայտ աշխարհավարութիւնն է պզտիկցնել, տկարացնել և կերպիւ իւրով իւր իշխանութեան ներքև առնուլ Շահին կառավարած երկիրն։ Այսօր Խորասանի նահանգին կողմէ խնդիր մ'ունի Ռուսիա։ Կերեւի թէ մօտամբ կամ ամրողջովին կուլ պիտի տայ Պարսկաստանի այդ յոյժ կարեւոր մասն, ազատ ճանապարհ մ'ունենալու համար ի Կեդր. Ասիա։ Բայց Դարատաղի և Ատրպատականի պարսկական նահանգներն աւելի զերծ չեն ռուսական ազդեցութեան վտանգէն։ Մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ, Կաւկասիոյ իշխանութիւնք հաճութեամբ կը տեսնեն Դարատաղի Հայոց պարսիկ հրոսպատներէ հալածումն, այն կողմէ ևս խնդիր մը յարուցանելու համար պարսիկ իշխանութեանց հետ, ինչպէս պարսիկ սահմանագլխին ուրիշ կէտերուն վրայ ունին յարուցած խնդիրներ։ Այս պայմանաց մէջ, Որմիոյ լճին եղերքն 10,000 պարսիկ զօրաց արտաքոյ կարգի բանակի մը համախմբումը չի կրնար կարեւորութենէ զուրկ իրողութիւն մը համարուիլ։

Իւր վերոյիշեալ յօդուածով, Պ. Արմինիուս Վամպերի, կրկին և կրկին կը յորդորէ զԱնգլիա՝ իւր իսկ քաղաքական և տնտեսական շահուց համար մրցիլ Պարսկաստանի մէջ ռուսական ազդեցութեան արագ ածմանը դէմ, և թող չտալ որ Պարսկաստան Ռուսիոյ գերին ինայ։ Կ'իմացնէ մեզ թէ, Պարսիկները, թէեւ՝ Անգլիոյ անտարբերութեան չնորհիւ՝ միշտ բարեկամութիւն կը ցուցնեն Ռուսիոյ, բայց անզգայ չեն այն վտանգաց որք Ռուսիոյ կողմէ կը սպառնան իրենց երկրին։ Կիրանի, Ատրպատականի և Պարսկաստանի հիւսիս-արեւմտեան ուրիշ գաւառաց մէջ ժողովուրդն համակրանք կը տածէ Ռուսիոյ վրայ։ որովհետեւ սահմանագլխոյ մօտաւորութեան պատճառաւ, ուղղակի ռուսական ազդեցութեան ներքեւ կը գտնուի։ Բայց Պարսկաստանի արեւելեան և հարաւային կողմը ժողովուրդն ահիւ և ատելութեամբ կը նայի Ռուսիոյ, և չատ ուրախ պիտի լինի եթէ անգլիական միջամտութիւն մը երկիրը պաշտպանէ ռուսական սոնձգութեանց դէմ։ Արեւելեան Խորասանի մէջ, ի կեդր. Ասիա ռուսական զինուց յաղթութեան լուրերը պարոհպատակ ժողովրդեան վրայ անպատատ տպաւորութիւն մ'ըրած է։ «Թիւրքմէնը Ռուսաց դուռարները կը գողնային։ բայց հիմա Ռուսը Թիւրքմէններէն կը կողոպտէ իրենց թէ՝ երկիրն և թէ՝ անկախութիւնն։»

Այսպիսի ոգի մը կը տիրէ նաև Պարսկաստանի Արքունեաց մէջ, թէեւ Շահը ճարտարապէտ բռնած է չէզոք դիրք մը Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջեւ։ Թէհրանի ռուս դեսպան Պ. Մենշիքոֆ և անգլ. դեսպան Պ. Թոմսն մի և նոյն աստիճանի ընդունելութիւն կը գտնեն Շահին քով։ Բայց Շահին զաւակները չեն սքօղեր իրենց քաղաքական հակումներ։ Շահին երկրորդ որդին, Լուրիֆ՝ Տոքթորին ձեռաց վրայ ընկնելով՝ կը սեղմէր, կը համբուրէր։ Մարիա ալարտասուօք կը յայտնէր զիւր չնորհակալութիւն։

«Վաղը չոգենաւս պիտի գաք» ըսաւ Տոքթորն։

Եւ չկրնալով իւր սրտին յուզումը զսպել, խլոյն դուրս եկաւ, աչք ընելով Պետրոսի որ իրեն հետ երթար։

—Ահ, ընաւ անոր, ի՞նչ քաղցր բան է, ո՛րդեակ, մարդ վարժարելն։

—Այո՛ . . . պատժէլն լաւագոյն է, պատասխանեց Պետրոս։

—Բայց պատժել ալ պէտք է։

Հետեւեալ օրը Տոքթորը Մարիայի եւ Լուրիֆի կ'սպասէր իւր չոգենաւին մէջ։

Արդէն Ֆոսֆորիք նաւապետ ամէն միջոց ձեռք առած էր, որպէս զի չոգենաւուն մեքենային նորոգութիւններն անյապաղ կատարուէին։ Սակայն հինգ վեց օր ժամանակ կը պահանջէին, որովհետեւ հարկ էր քակել օղելոյզ ջրհանն եւ խտացուցիչն, որոյ խողովակներն մի քանին լաւ չէին բաներ։ Այս յապաղում դժգոհութիւն կը պատճառէր Տոքթոր Անթէքիրիի, որ ժամ մ'առաջ Սիկիլիա հասնիլ կ'ուզէր։ Ուստի պահ մը խորհեցաւ իւր Սաֆրէնա երկրամը բերել տալ ի Մալթա, բայց յետոյ ետ կեցաւ։ Աւելի լաւ էր քանի մ'օր աւելի սպասել եւ արագընթաց ու լաւ զինեալ նաւով մ'երթալ ի Սիկիլիա։

Սակայն պատահականութեանց առջեւ անպատասխան չդտնուելու համար, Մալթայէն յԱնթէքիրիա քանող ընդարձակ հեռագրով հրաման ղրկուեցաւ Էլէֆթերի՝ որպէս զի անմիջապէս երթայ Սիկիլիոյ ծովեզերքն սպասէ Բորթիոյ տի Բալոյ հըրուանդանին մօտ։

Առաւօտեան ժամ ինին միջոցները, Մարիա Ֆէրրաթոյ եւ եղբայրը՝ մակոկ մը նստելով՝ չոգենաւ եկան, եւ սիրալիր համակրանօք ընդունուեցան Տոքթորէն։

Լուրիֆի երկրորդ նաւապետին եւ նաւապետաց ներկայացուեցաւ։ Որոշուած էր որ Նոյն պաշտօնը փարող սպայն Էլէֆթերի՝ 2ի մէջ պիտի անցնէր՝ երբոր Սիկիլիա հասնէր։

Լուրիֆի երեսէն յայտնի էր թէ լաւ նաւազ մ'էր։ իսկ քաջութիւնն ու անվեհերութիւնն արդէն յայտնի եղած էր երեսուն վեց ժամ առաջ Մէլէֆահի ծովախորին մէջ ըրած սխրալի շահատակութեամբ։ Ցնծագին դրուատեօք ընդունուեցաւ։ Ցեւտոյ Պետրոս եւ նաւապետը նաւուն ամէն կողմերը պարտացուցին զայն, եւ ամէն բան ցոյց տուին։

Նոյն միջոցին Տոքթորը Մարիայի հետ խօսակցելով, համակրալից գովեստներ ըրաւ եղբօրը վրայ։

—Այո՛, բոլորովին հօրը կը նմանի, կ'ըսէր Մարիա խանդաղատեալ սրտիւ։

Տոքթորն առաջարկեց Մարիայի, որ կամ չոգենաւին մէջ կենայ մինչեւ ձեռնարկեալ արշաւանքին վերջը, կամ ուղղակի Անթէքիրիա երթայ, ուր կը խոստանար զրկել զայն։ Մարիա նախընտրեց ընկերակցիլ Տոքթորին մինչեւ ի Սիկիլիա։ Ուստի որոշուեցաւ որ Մարիա, Ֆէրրաթոյի։ Մալթա կենալէն օգուտ քաղելով, երթայ կարգադրէ իւր գործերը, վաճառէ այն քանի մը էվվել բէտէրինտէն իշխիրաէն վէ Խալիլ Պարահիմ իլե գարանտաշլարը Մէհմէտ վէ Հասան, պիր գըսմը բէտէրլիրինտէն իրսէն վէ պիր գըսմը ասախ ամիտ մէսմուր թասարիգ մուճիպլինճէ պէշ սէնէ մուգատասէվ հէնիիրէլերի Մէրեէմտէն իշխիրաէն վէ քէզա սինոը ըրիշտէ վասըլ օլմասան Անհէտ։ ասախ պիր գըսմը բէտէրինտէն վէ պիր գըսմը ասախ վարիտէսի օլուշ Մէհմէտ Ալի վէ Ալի Շեհմատ վէ գարընտաշը Մուսթաֆանն Թարիքը չերիւերի իլե մուարրէֆէ օլան Ֆաթիհէ պինթի Իւլեանտան իշխիրաէն ինթիգալ իմիշ, վէ պինանէն ալէյհ էսամիսի մուհարբէր պայիւերին մէգթիւր հրսսէլերէ պիլա մարազ վէ լա միւնազա միւսթէմիրէն վէ միւսթագբրէն միւթէսարբի օլտուքլարը սապիթ օլմըշ օլմաղա։

Արսայի մէգթիւրէ միւզայիտէյ գօնմիշ վէ մէգբը նաս օլան մահկամէրիքի ճանմիւսէթ միւնասի մարիֆէթի իլե նիտա օլտըզը հալտէ, հիշ քիմսէ Թարաֆընտան իմիրազ օլընմամըշ օլտըզընտան, պէյին գաթիյէն իճրասընա իլը չէրի լանդ օլմուշ տըր։

Արսայի մէգհուսէ Գուտսը Շէրիֆ խարիճնտէ Ըէս իւլ Մէյտան գարշուսընտա Եանա Թարիգիճի Փաղ ու ճիհէթը չմանիյէ վէ զարպկիյէսի Ենճէլի Թաշը վէ Խարպիր Քէպիր ճիհէթլերինի չամիլ օլան Թարլանը քեսֆէսի գըպկի Թարաֆընտան Մէմլեքէթլանմակ մագպէրէսինէ մուսիլ օլան Թարիղամ վէ չարդէն Եանիցա կիտէն Թարիգ վէ զարպէն Մէմլեքէթլանմակ մէրքէսինէ կիտէն Թարիղ իլե մահտուտ, բեսֆէի հուգուգ վէ թէվասպիի վէ տիվար վէ միւշթէմիլաթը ամիրէսի իլե պէրապէր գահտէի չերիյէ վէ միւթէպէրէ իլե վէ զրպն ու ֆէսսամա Թարի օլմագ զրդն իճապ վէ գապալ վէ չուրուքը սահիհէ իլե եեֆմիշ պէշ պին զրուրսաա սաթիլըսագ, վէ քիրը մումայիլ չէ Թարաֆընտան վէ միւվէքիլի մաղինէյէ պէյատէ իսիդիրի մուհարբէր պայիւերէ գապալը չէրի վէ ամիտ միհնատէրիճ սուրէթլէ սէմէնի վիրիլու

բարա մուգապիլինտ սէքիզտէ ալթը գըրաթ վէ սինոր բիւշտէ վասը օլմաեան պիրաէրի Ա.Հմէտ վէսայէթէն քէշալիք պէտէլը մէկզիւր իլէ սէքիզտէ ալթը գըրաթ վէ տիկէր գարընտաշը Հասանա վէսայէթէն պէտէլը մէկզիւր իլէ եկիդ սէքիզտէ ալթը գրաթ վէ սինոր բիւշտէ վասը օլմաեան Ա.Հմէտ վէսայէթէն եէտի պին օթուզ պիր զուրուշ օն փաղայի մսրրիյէ պէտէլ իլէ իկի վէ պէմէնը գրաթ օլմադ իւզրէ հրսէէլերի էսմանլընը գասլը թիմէլերի իւզերինէ վէքիլ միւամիլէյհ իլէ միւվէքքիլի Պաթրիգ էֆէնտի պէտէլթը մէգզիւրէնին ճիւմլէսինտէն չէրէն պէրաթ վէ պունլարըն մէհմուրնտա պէյը պաթ ադոր իճապ վէ գասլը վէ թէպլիմ վէ թէսլիմ վէ բույէթ վէ մուայնէ վէ մուագաաէի չէրիկ վէ թէֆէրրիւզը էպտան տախի թէրտիի թարաֆէյն իլէ ՝ուուտուր խուզ, պունտա չէրէն խաթար վէ զըման լազըմ իսկ տէրիւհտէ օյունանճագ ոլոր։

Պաեիուենը մէրգուսուն քէնտուէրինտէն էսապէթէն վէ միւվէքքիլէրինտէն վէքիլլէթէն պէյը մէգզիւր նէպէպի իլէ Պաթրիգը միւամիլէյհին վէ վէքիլ Էօմէր էֆէնտինին զիմմէթէրինի ղզան ու ֆահիշտէն պէտէթը չէրիկ իլէ իպրա իթիրէրինի պէյան վէ իֆատէյ չահիտ իշչատ իթիմէլերի իլէ Էօմէր էֆէնտի պու իպրայը միւվէքքիլինէ իպաֆէթլի չէրան գասլը իթիհ ոլոր։

Պու մուամէլէյնին իթիմարնտան սոնրա մէրգուս Մէհմէտ Բէյան հազրը օլարադ Ա.Հմէտ Ա.ասէլֆուգարա զէվզէսի Նէֆիսէ պինթի Մէհմէտ վէ գըզը Խատիչէ պինթի Ա.Հմէտ Ա.ասէլֆուգարա թարաֆընտան վէքիլ օլտուղընը Ալի Շէմսէտ վէ Ա.Հմէտ Ա.նիլ վէ Խալիլ Մէհմէտ Իւլֆիթավի թարիֆ վէ չէհատէթլերի իլէ չէրան իսպաթ իտուսլ Ալի պին Ա.Հմէտ Ա.ալա էլ Քուգարա թարաֆընտան սատը օլան պէյին սուվէրը մէշրուհէի չէրիյէ իւզերինէ միւէսսա օլտուղընը միւվէքքիլէսի նամընա թատիգ իթիմլ վէ Մէհմէտ Ավզ վէ Ալի Շէմսէտ վէ Եէյին Իւլեանդ թարիֆ վէ չէհատէթլերի իլէ Մէրեէմ պինթի Իսրահիմ Ա.ալա Ա.հմէտին վէքիլի օլտուղը սապիթ օլան Ա.հմէտ Ագլ մէգզուրէ նամընա պատ. էհատիրի մուհարիր գարընտաշղը թարաֆընտան սատը օլան պէյին սըհհէթինի չէրան թատիգ իլէմիշ տիր։

Շուհուտ իլ.հալ

Մեհմէտ Էմին	Մո՝հդիբ պէյզէ Իպրահիմ
Մո՝սթաֆա Բէյզէ	Սիւլէյման Ռէֆիֆ
Մեհմէտ Եուսուֆ	Խալիլ Բրահիմ Թալիպ
Մեհմէտ Թահիր	Ապո Էլ Բրահիմ
Ելուչխ Իպրահիմ	
Գուլասը Շերիֆի Նայիպլի Ահմէտ Ա.հմատուլլահ	
Գուլասը Շերիֆի գատասը Մեհմէտ Հէքքի	
Մէօհր	
Գուլասը Շերիֆի Նայիպլի Ահմէտ Ա.հմատուլլահ	
Մէօհր	
Մահմուտ փաշա Նայիպլի	
Տերթ Զաուէ Էլշէիխ Մեհմէտ Բեքիմբաշին	

Իշպաս սարէթի ալընա մութապիգ տոր։
Իշպու մէօհր թաթպիգ օլունմուշ տոր։

Մէօհրը մահրուզէ Ֆ. Ֆեէլ պէյ Ֆ. Էպրայէ Գէյիբբէ պէյանէն էպրէն էրուէ։
15 Ձէմազի իլ Էվվէլ 1280
ԷՄԻՆ ԻԿ. ՖԵԹՎԱ

Դատին պատմութեան շարունակությունը՝ մեր վաղուան թերթով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՅ ԴԱՏՆ

ՇԱԲԱԹ ԱՒՈՒՐ ԵՒ ԵՐԵԿԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՑՈՅՑԵՐՆ

Ինչպէս մեր շաբաթ աւուր թուով ի լրոյ կը ծանուցանէինք, նոյն օրը 60—70 անձանց պատգամաւորութիւն մը, հայ արհեստաւորաց զանազան դասերէն, ի Պատրիարքարան դիմեցին՝ Կարկուրեան դատին առթիւ իրենց մտահոգութիւնն յայտնելու և տեղեկութիւն ստանալու համար։

Ս. Պատրիարք Հայրն, որ Երուսաղեմատունը կը գտնուէր, Պատրիարքարան երթալով, ընդունեց պատգամաւորները։ Սոքա յայտնեցին թէ իրենց լսած է, և Կարկուրէ էֆ.ի տարածած զրոյցներուն նայելով, Ազգը մեծ կորուստ մ'ըրեր է կամ ընելու վրայ է եղեր։ Ուստի, բովանդակ արհեստաւոր դասն յուզուած է յոյժ, զի Երուսաղեմի Վանքն և իւր սեփականութիւնք Ազգին յոյժ սիրելի են և անփոխարինելի արժէք մ'ունին։ Պատգամաւորք խնդրեցին իմանալ թէ ինչ միջոցներ ձեռք կ'առնուին ի պաշտպանութիւն ազգային վտանգեալ իրաւանց։

Ս. Պատրիարք Հայրը գոհունակութիւն և շնորհակալութիւն յայտնեց պատգամաւորաց ազգասիրական զգացումներուն համար։ Ապահովցուց զանոնք թէ գիշեր ու ցորեկ կ'աշխատի Ազգին այս կարեւոր սեփականութիւնը փրկելու, և թէ այս ուղղութեամբ ինչ որ կրնայ ընել, անթերի պիտի կատարէ։ Իմացուց թէ անհիմն է այն զրոյց թէ Կարկուր էֆէնտի իւր բացած դատն արդէն շահած ընկալուցած լինի։ Ազգը կատարեալ վստահութիւն ունի մեր Օգոստափառ Ինքնակալին արդարասիրութեան վրայ, և երբեք իւր յոյսը չպիտի կորսէ ի վերջոյ արդարութիւն գտնելէ։ Ն. Կ. Վեհափառութեան լուսամիտ և հայրենասէր նախարարութիւնն ալ պաշտպան է արդարութեան և օրինաց, և չպիտի հանդուրժէ որ մեծ զրկանք և անիրաւութիւն մը լինի Հայոց։

Պատգամաւորք այս պատասխանէն քաջալերեալ և մխիթարեալ, շնորհակալութիւն յայտնեցին և մեկնեցան։

ԵՐԵԿՈՒԱՆ ԴԷՊԻԲԵՐը

Երէկ, Դում-գափուի Մայր-եկեղեցւոյն մէջ ժամերգութեանց աւարտումէն յետոյ, ազգայնոց խուռն բազմութիւն մը, քանի մը հազար հոգի, խմբովին խուժեցին ի Պատրիարքարան, պահանջելով թէ անպատճառ պիտի տեսնեն Ս. Պատրիարք Հայրն, որովհետեւ Կարկուր Երուսաղէմի հողերը կը դրաւէ։ Բազմութեան դէմքերը ցասնալից էին, շատեր բարձրաձայն կը խօսէին կամ կը պոռային, թէեւ բարեբախտաբար, ոտիկանք, որք ամէն կողմէ փութացեր էին դէպի Պատրիարքարանի փողոցն, ո՛չ զոք ձերբակալելու պէտք ունեցան։ Բազմութեան մէջ կ'ըսուէր թէ Կարկուր և իւր մարդիկ խօսք տարածեր են Շուկային մէջ թէ «Ազգը բան մը չի կրնար գրնել այլ եւս։ Երուսաղեմի դատը «կորած է։ Շէյխ-իլ-Իսլամի Դուռն և «ուրիշ բարձրագոյն պաշտօնատունք «Կարկուրի իրաւունք տուած են, և»։ Ընդհանրապէս ժողովրդեան մէջէն պատգամաւորութիւն մը ներկայանալով Ս. Պատրիարք Հօր, պատմեց Կարկուր էֆէնտիի կողմէ տարածեալ այս զրոյցներն, որք Ազգին արժանապատուութեան զգացումները կը վիրաւորեն չարաչար, և տեղեկութիւն խնդրեց այս ծանր խնդրոյն վիճակին վրայ։

Մինչ այս պատգամաւորութիւն կը ներկայանար Ս. Պատրիարք Հօր, Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին 4-500 դաւառացի ազգայինք համախմբեալ, իրենք եւս լսած լինելով Երուսաղեմի սեփականութեան վրայօք տարածուած զրոյցները, կ'որոշեն դիմել Ս. Պատրիարք Հօր, և տեղեկութիւն խնդրել։ Հետեւապէս, այս քանի մը հարիւր ազգայինք կը հասնին ի Պատրիարքարան գրելեթէ նոյն միջոցին ուր Մայր-եկեղեցւոյ ժողովրդեան պատգամաւորութիւնք կը ներկայանար Ն. Ամենապատուութեան։

Ս. Պատրիարք Հայրն աւելի մանրամասնութեամբ և աւելի ոգեւորութեամբ կրկնեց ինչ որ շաբաթ աւուր պատգամաւորութեան յայտարարած էր։ Բաւ թէ պէտք է կատարեալ ապահովութեամբ ապաւինիլ Կայսերական արդարութեան, որում ինք չպիտի յամենայ դիմում ընել։ Կարկուր անուն անձը կրնայ շատ անտեղի զրոյցներ տարածել, մեծ կարեւորութիւն մը տալու չէ անոնց։ Դիւրին չէ ամբողջ ազգի մը հետ խաղալ։ Վասն զի Ազգի մը նուիրական իրաւունքն ոտնակոխ չի կրնար լինիլ։ Ազգին ամէն մէկ անդամը ձայն և իրաւունք ունի այսպիսի խնդրոյ մը մէջ։ Եւ Ս. Պատրիարք Հայրը կրկնեց թէ ինք գոհ է այս պատգամաւորութեանց արտայայտած ազգասիրական զգացմանց համար։ Մեր Օգոստ. Ինքնակալին հովանաւորութեան ներքեւ, և շնորհիւ իւր լուսամիտ Կառավարութեան արդարասիրութեան, ապահով պէտք է լինինք թէ, ըստ. Երուսաղեմի Վանքին իրաւունքը պիտի փրկուի, և Ազգն անվնաս դուրս պիտի ելնէ այս փորձութենէն։

Պատգամաւորութիւնք խնդրոյն ինչ ինչ պարագայից նկատմամբ ալ հարցումներ ըրին, և իրենց տրուած պատասխաններով մխիթարեալ, ցրուեցան խաղաղապէս։

Կը լսենք թէ ոստիկանութեան քանի մը գլխաւոր գործակալք, որք այս ժողովրդային շարժումն իմանալով, փութացեր էին Պատրիարքարան երթալ, ամէն ինչ տեղեկագրեր են ուր որ անկ է։

ԱՁՑԵԼՈՒԹԻՒՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Կրթական նախարար Միւնիֆ փաշայի ապարանքն երթալով, տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿ

Ռուսական դեսպանատան Թարգման Յարեթիկ էֆ. Նէվրուզեան շաբաթ օրն Ազգ. Պատրիարքարան գալով, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր յանձնեց Վեհ. Մակար Կաթողիկոսի օրհնութեան անդրանիկ կոնդակն, 47 օրինակ, որոց մին ուղղեալ առ Ս. Պատրիարք Հայրն՝ մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց մէջ կարդացուելու համար, և մնացեալք դաւառաց Ս. Առաջնորդներուն ուղղեալ։

ԿՈՆԴԱԿՍԻՈՅ ՀԱՅՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Թիֆլիզէն կը հեռագրեն Ռուսկ. բէյերի թէ մարտ 23 ին Թիֆլիսի Հայոց Մայր եկեղեցւոյն մէջ կարդացուեր է Կաւկասոյ հայ վարժարանաց բարման պաշտօնական յայտարարութիւնն։ Այս առթիւ շնորհակալեաց մաղթանք կատարուեր է Կայսեր և Նորա գերդասանի համար։

ՄԵԾ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԱՂԱ ԲԱՐՈՒՆԱԿԵԱՆ

Յետ կարճատեւ հիւանդութեան կնքեց իւր մահկանացուն ի հասակի ծերութեան, ի խոր սուգ համակելով իւր ամուսինը, զաւակունքն եւ բոլոր ազգականները։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, երեքշաբթի, 1 Ապրիլ, ժամը ճիշդ երեքին, ի Սուրբ Աստուածածին եկեղեցին Օրթագիւղի եւ անտի մարմինը պիտի փոխադրուի տեղւոյն գերեզմանատունը։

Պարտ կը համարինք յանուն խնամեալ աղջատ հիւանդաց մեր շնորհակալութիւնն յայտնել Բուլենեան Մեծ. Կարապետ էֆէնտիի որ բարեհաճած է 2½ օսմ. ոսկի նուիրել Ընկերութեանս։

Ի դիմաց Գործ. ժողովոյ Ազգատ. Ընկ.

Ատենապետ Վ. Ատենադպիր

ԼԵՒՈՆ ՍԵՂԲՈՍԵԱՆ Ա. ԳՕՌԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐը

ՆՈՐ-ՋՈՒՂԱ. Բ. Տ. Մ. — ինչ ինչ պատճառներով զանց կ'ընենք ձեր յօդուածի հրատարակութիւնը։ Գրիգորիս Սրբազանի դէմ «Արեւելքի» մէջ հրատարակեալ նամակներն անշուշտ ձեռնհաս իշխանութեանց մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ եղած են և ճշմարտութիւնը վաղ կամ անագան երեւան պիտի գայ յետ անաչառ քննութեանց։

ԴԱՎԱԼԻՃ. Տ. Օ.—Ձեր 25 յունվար թուականն նամակին հրատարակութիւնը զանց կ'ընենք։ Շերմակեան վարդապետի դէմ եղած գանգատներն Վեհ. Հայրապետի բարձր ուշադրութեան առարկայ եղած և առ այդ պէտք եղած տեսութիւններն հրամայուած լինելով, ձեր գանգատները կրնաց օգտակարապէս ուղղել առ Ն. Վեհափառութիւն։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐՔՕ-ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

ԻՇԽԱՆԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆը

Սոֆիայէն Բ. Դրան ուղղեալ պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ազէքսանդր Իշխանը կ'ընդունի Դեսպանախորհրդոյ որոշումն, բոլորելով հանդերձ թուրքօ-պուլկարական Պայմանագրոյն մէկ յօդուածին դէմ։

Իշխանը խնդրած է որ, ուղղակի կայս. կառավարութեան իրաւասութեան ներքեւ դրուելիք տեղերու սահմանները գծելու պաշտօնով Բ. Դրան կողմէ երկու դիմնորական սպայներ կարգուին, որպէս զի իւր կողմէ կարգեալ երկու պուլկար սպայից հետ միանալով գործի ձեռնարկեն։

Թուրէէ կ'իմանայ թէ Բ. Դուռն ընդարձակ ծանուցագիր մ'ուղղելով այսօր մեծ Տէրութեանց, պիտի յայտարարէ թէ օսմանեան կառավարութիւնը իրաւունք ունի խստիւ բողոքելու այն ամէն ընթացից դէմ որք անտոյգ և անվստահելի կացութեան մը պատճառ կը լինին եւ կը հարկադրեն ընթուրքիա իւր բանակն զինեալ ներքեւ պահել, մեծամեծ զոհողութիւններ յանձն առնելով։

Յաւարտ ծանուցագրոյն, Բ. Դուռը կը յայտարարէ թէ, նկատելով որ Ա. Բեւ. Բուլգարիի խնդիրն այլ եւս վերջացած կը համարուի, արդի խառնակութեանց և չվճռութեանց պատճառն ալ ոչ այլ ինչ է բայց եթէ Յունաստանի ընթացքը։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԼՈՒԹԻՒՆՔ

Բուլգարի Պէյլերպէյի ատիճան և երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Տրապիզոնի կեդրոնական կառավարիչ Պէհճէթ փաշայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Գերմանիոյ Երկրագործական նախարարութեան խորհրդական Պ. Թապլէի։

Բեռլինայի օսմանեան դեսպանատան խորհրդական անուանեցաւ Արտաքին Թղթակցութեանց Դիւանի անօրէն Ֆէթհի պէյ։ և առաջին քարտուղարի նոյն դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Տանիշ պէյ։

Արտաքին Թղթակցութեանց Դիւանի Տնօրէն անուանեցաւ Բ. Դրան Թարգմանութեան գրասենեակի առաջին քարտուղար Էօմէր պէյ։

Պաթավիայի օսմ. ընդհանուր հիւպատոս անուանեցաւ Սերպիոյ օսմ. նախկին Դիմիսէր Իսմայիլ պէյ և Պաթավիայի ընդհ. հիւպատոս Ղալիպ պէյ նոյն պաշտօնով Պոմպէյ փոխադրուեցաւ։

Վիտինի օսմանեան փոխ-հիւպատոս անուանեցաւ Պուլկարիոյ օսմանեան Գոմիսէրի նախկին քարտուղար Ըէֆիգ պէյ։

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ կայսերական Լուսանկարչապետի պաշտօնն յանձնել հանդուցեալ Պ. Վասիլ Բարկօրուլօի որդւոյն՝ Պ. Քոնսթանթին Բարկօրուլօի։

Ցիշեալ գործարանի անօրէնութիւնն եւս յանձնուեր է հայազգի մանրանկարիչ Մանաս էֆէնտիի որ արդէն նը-կարչութեան աշխատութեամբ կը պատրաստի կայս. պալատան մէջ։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆՆ ԵՒ Պ. ԲԱՄԴԷՕՌ

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթան՝ ի նշան Իւր բարձր դնահատման եւ համարման առ ֆրանսացի մեծանուն գիտնականն, առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան ընծայեց նմա, հրամայելով միանգամայն որ 50,000 ֆրանքի գումար մը զրկուի ի նպաստ Բասդէօռեան հաստատութեան։

Բաց յաստի, Ն. Կ. Վեհափառութիւն փափագելով որ Թուրքիոյ բնակիչք եւս օգտին Պ. Բասդէօռի փրկարար գիւտերէն, գիտնական ճանձնախումբ մը պիտի զրկէ ի Փարիզ, Տօքթ. Զօէրօս փաշայէն, կայս. բժշկական Վարժարանի ուսուցչէ մը եւ անասնաբոյժէ մը կազմեալ, որք պաշտօն պիտի ունենան Պ. Բասդէօռի ձեռքին տակ ուսանիլ շանց կատարութեան դարմանն, ինչպէս նաեւ ուսումնասիրել կենդանեաց յատուկ քանի մը համաճարակ հիւանդութիւններ։

Այս գիտնական ճանձնախմբի առաքումն կենսական կարեւորութիւն ունի Պոլսեցւոյս համար, ըստ որում կատղած շանց խածուածքի դառն հետեւանքները կը տեսնենք ու կը լսենք շատ անգամներ—ինչպէս վերջերս զոհ գնաց Տիկին Պարթէլէմի անուն ֆրանսացի կին մը Շիշլիի կողմերն—և նկատելով մայրաքաղաքիս փողոցներու շանց բազմութիւնն, կարելի է ըսել թէ ուրիշ ամէն երկրէ աւելի արդիւնաւոր կրնայ լինիլ Բասդէօռեան գերութեան հաստատութիւնն ի մեզ։ Վեհ. Սուլթանի նպատակն է, յիշեալ ճանձնախմբի վերադարձէն յետոյ, հիւանդանոց մը հաստատել ուր դարմանուին մասնաւորապէս կատղած շուներէ խածուած տնձինք։

Այսպէս, Վեհ. Սուլթանը՝ քաղաքական ծանրածանր զբաղմանց մէջ, առիթ կը գտնէ զբաղելու գիտական խնդիրներով, ինչպէս հոգ կը տանի արդէն Մատենադարանի և Դեղարուեստից։ Ժամանակ մը հետէ, Իւր բժշկապետին, Վսեմ. Մավրոյէնի փաշայի ազակցութեամբ, մեծ հոգածութեամբ կը հետեւէր Պ. Բասդէօռի ուսումնասիրութեանց և գիւտերուն, որոց օգուտները վայելել տալ կ'ուզէ Իւր ժողովրդեան որ երախտապարտ պիտի մնայ կայսերական այս շնորհէն։

ՍԲԸ Ո. ՀՈՒԱՑԴ

Անգլ. նախորդ դեսպան Սբը Ուիլեէմ Հուադ շաբաթ օրը վերջնապէս մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին կողմէ Էէքիլ էֆէնտի եւ Արտաքին գործոց նախարարին կողմէ Միքայէլ էֆէնտի մինչեւ շոգենաւ երթալով ողջերթ մաղթեցին։ Նմանապէս շոգենաւ գնացին Սբը Էտ. Թոբընթըն, աւստրիական, իտալական, գերմանական, ֆրանսական դեսպանք եւ միւս դեսպանատանց առաջին թարգմանք։

ՀԱՅ ՆԱՒԱՏԵՍԱՐԲ Ի ՊԱՌՈՒ

Մարտ 19 թուականաւ Պաքուէն կը հեռագրեն Մոսկուայի և Բեռլսբուրկի լրագրաց, թէ Թագեան և Սարգիսեան եղբարց Նէֆթիլի առագաստանաւուն մէջ հրդեհ ծագեր և նաւն ամբողջ հրոյ ճարակ եղեր է։ Նաւը կը պարունակէր 15,000 փութ պենդէ եւ վերոնի։ Նաւապետն և 12 անձինք այրեր են բոցերուն մէջ։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարն երէկ առաւօտ կայս. պալատ երթալով Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստացան։

Պեռական Խորհրդոյ նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա, որ ժամանակէ մ'ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, ապաքինած լինելով, երէկ Բ. Դուռը գնաց և նախարարաց Խորհրդոյ նստին ներկայ գտնուեցաւ։

Հռոմի օսմանեան դեսպան Ֆօթիսատէս փաշա իւր յանձնարարագրերն ընդունած լինելով, յառաջիկայ չորեքշաբթի իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ նախընթաց օր մասնաւոր ունկնդրութիւն մը շնորհել Բուլանական դեսպան Պ. Կիքայի որոյ կ'ընկերանար առաջին թարգման Պ. Լահայլ։

Այս առթիւ Ն. Վեհափառութիւն առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց Պ. Կիքայի, և երկրորդ կարգի Շեֆքաթիի պատուանշան՝ նորա դստեր Օր. Կիքայի որ այս օրերս պիտի տաւնանայ ի Պուքրէշ։

Նմանապէս երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց Պ. Լահայլի։

Կը ծանուցուի թէ կայս. կառավարութիւնն արդիւրէ է Ցունաստանի մէջ հրատարակեալ բոլոր լրագրաց մուտքն ի Թուրքիա։

Կը հաստատուի այն լուր, կ'ըսէ Մէնէրվա, թէ Վեհ. Սուլթանը բարձրաստիճան պաշտօնատար մը պիտի զրկէ ի Խրիմ, Իւր յարգանքները մատուցանելու Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր, որ անդ կը գտնուի այս պահուս։ Կայսերական Իշխողին շոգենաւը պատրաստ է մեկնելու ի Լիվատիա և հաւանաբար Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշայի կամ Դատական Նախարար Սէվֆէր փաշայի պիտի յանձնուի լիշեալ պաշտօնը։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ եւս կը պատրաստուի երթալ ի Խրիմ։

Հանգստեան թոշակի Վարչական ժողովոյ դեր-նախագահութեան պաշտօնը մէկ տարի կը տեւէ։ յաւարտ այդ պայմանաժամին, քաղաքային պաշտօնատարաց վերաբերեալ Կանոնագրի 52դդ յօդուածի տրամադրութեան համաձայն, ժողովոյ անդամներէն կ'ընտրուի դեր-նախագահն։ Արդ այժմեան դեր-նախագահին՝ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան հաշուակալ Սաատի պէյի պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած լինելով, Վարչական ժողովը գաղտնի քուէարկութիւն կատարելով վերընտրած է զՍաատի պէյ՝ իրը դեր-նախագահ։

Արքունի Վառօդարանի տնօրէն Սապիթ փաշա որ Պերլինէն մայրաքաղաքս վերադարձած էր, վաղը վերստին Պերլին պիտի ուղեւորի Բրիւքի զինագործարանի յանձնարարեալ թնդանօթները քննելու և ստանալու համար։

Պեռական Խորհրդոյ անդամներէն Ահմէտ պէյ՝ նախագահութեամբ ճանձնաժողով մը նիստ ըրաւ այս շաբաթ օր նոյն պաշտօնատան մէջ։

Ճանձնաժողովը՝ որ կը բաղկանար Արտաքին գործոց նախարարութեան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Դարբիել էֆէնտիէ, առևտրական գործոց տնօրէն Ռէֆիզ պէյէ, Բաղքպտուութեան ժողովոյ առաջին քարտուղար Ռէմզի պէյէ և Պոլսոյ Առեւտրական Սենեկի երկու անդամներէ, զբաղեցաւ մայրաքաղաքիս ֆանրիքի տրոց խնդրով։

Եկմտական նախարարութիւնը չբոլաբերական մ'ուղղելով բոլոր գաւառաց ծանուցած է թէ միմիայն 93 թուականին իբրեւ պատերազմական նպաստ ոչխարի տրոց վրայ յաւելեալ գումարին մինչեւ ցարդ անվճար մնացած մասը չէ պիտի պահանջուի այլ եւս, և թէ կայս. հրամանաւ այդ գումար ջնջուած է արձանագրութեանց տումարներէն։

Հանեայէն կը գրեն թէ միջազգային մարտանաւ շարունակ կերթեւեկեն Բանտիոյ ծովեզերաց մօտ, Թոլլ Հաալլ համար որ հելլէնական զօրքերը Կրէտէ եղեն։ Մարտանաւք յաճախ մինչեւ Սէրիկօ կերթան եւ անտի Սուտայի ծովախորշը կը վերադառնան։

(Լ. Թէլեգ.)

Աւասիկ այն եօթ յոյն Մէտրապոլիտներն որք, ինչպէս ծանուցինք, մայրաքաղաքս կոչուած են յայոդրելու համար Ֆէնէրի Սինոդէն ըստ օրինի հրամարեալ անդամոց։

Տ. Մէլէտիոս (Մէտրապոլիտ Կրէտէի) Տ. Կիրմանոս (Հռոդոսի), Տ. Կերմանոս (Տրամալի), Տ. Բարթոլոս (Էմպրոսի) Տ. Վարիոն (Տիւրաձձոյի), Տ. Կերվասիոս (Բաղդէայ) եւ Տ. Գիլման (Տրինօբոլի)։

Այս եօթն բարձրաստիճան եկեղեցականք, միանգամայն Կեսարիոյ և Բաղանարիոյ Մէտրապոլտաց հետ, որք մայրաքաղաքս կոչուած են արդէն, և Բաղդեդանի, Էնօսի եւ Սամսոնի Մէտրապոլտաց, պիտի կազմեն Արեւելեան Օրթոտոքս Եկեղեցւոյ Սինոդն յառաջիկայ տարւոյ համար։

Կը հաստատուի այն լուր թէ Փիլիպէի քաղաքապետ Պ. Տիմիթրոֆ հրաժարական տուած է Պ. Պուրմաֆի կրած յարձակման ծանուցեալ դէպքին պատճառաւ, սակայն նախարարապետն հեռագրած է նմա թէ արդի պարագայից մէջ չկրնար ընդունիլ այդ հրաժարականն, ուստի Պ. Տիմիթրոֆ կը շարունակէ պաշտօնի վրայ մնալ։

Նմանապէս հրաժարական տուած է Թաղապետութեան անօրէն Պ. Բէյէֆ միջադէպի մը պատճառաւ։ Իշխանին ծննդեան տարեդարձի գիշերը թաղապետական պարտէզը լուսաւորուած չլինելով, 50 ի չափ անձինք կ'երթան գոհացում կը պահանջեն։ Ասոր վրայ հրաժարական կուտայ Պ. Բէյէֆ եւ արմատական կուսակցութեան անդամներէ յանձնախումբ մը կը կազմուի թաղապետական գործերն առժամապէս վարելու համար ցնոր անօրինութիւն։

Ցիշատակութեան արժանի պարագայ մ'է որ Իշխանին ծննդեան տարեդարձի օրը բոլոր հիւպատոսարանք զարդարուեր են դրօշակներով, բաց ի Ռուսիոյ հիւպատոսարանէն։

Պուլկարիոյ ընդդիմադիր կուսակցութեան անդամներէն շատերն անատարբերիր նամակներ ստացած են որք պատուհաս կ'սպառնան անոնց, եթէ շարունակեն իրենց գաղափարաց մէջ։

Սոֆիայէն կը գրեն թէ Ազէքսանդր Իշխանն որոշած է պաշարման վիճակը վերցնել Պուլկարիայէն և Ազգային Ժողովն ի նիստ հրաւիրել։ Նախարարապետ Պ. Քարավէլօֆ բաձարդակապէս կ'ընդդիմանայ եղեր որ պաշարման վիճակը վիճակը չվերնայ նաև Արեւելեան Ռումելիի գաւառէն։

Հօպարթ փաշա հիւանդութեան վտանգն անցուցած լինելով, Թարապիայէն վերստին Բերա փոխադրած է իւր բնակութիւնը։ Մովական ու Տիկին Հօպարթ կը պատրաստուին յառաջիկայ չորեքշաբթի օր մեկնիլ ի Բան (Ֆրանսա) ուր պիտի մնան վեց շաբաթի չափ, օդափոխութեան համար։

Ոստիկանութիւնը նախընթաց օր խուզմ մը չարագործներ և գողեր ուրտաքսեց մայրաքաղաքէս։

Ներքին գործոց նախարարութիւնը պաշտօնագիր մ'ուղղելով Այրտրնի կուսակալութեան, ծանուցած է թէ տեղւոյն Բայամուտ գիւղաքաղաքի շրջակայքը Զէրքեզ գաղթականաց համար ի նորոյ հաստատեալ գիւղն, որոշմամբ Պեռական Խորհրդոյ, Օսմանիէ կոչուած է։

Երուսաղէմէն Կրթական նախարարութեան ուղղեալ տեղեկագրէ մը կ'երեւի թէ վերջին ժամանակներս Յաֆա, Երուսաղէմի և Կազայի ու Ապտուլրահմանի մէջ 151 թուրք նախակրթարանք բացուած են, որոց մին աղջկանց համար։

Ազգ. Պոլսէն կը գրեն թէ կայսերական զօրքերն ապրիլ 4ին (վաղը) պիտի թողուն իրենց ձմեռնային բնակութիւնը, քաղաքէն դուրս վրաններու տակ երթալ հաստատուելու համար։ Երկու բանակեղ պիտի հաստատուի, մին ի Տէմիր-Թաշ և միւսն ի Քարաճա-Քէօյ։

ԼԱՄԱՆՀԱՅՏ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԳԷՄ ՓԻԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԱՆԳԱՑ

Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ
Տ. Լբդի Եա Վէյիսը տրէ

Կ'ապահովագրեն ամէն կրաքներ և ծըրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, դրամատոմոք, գոհարք եւ, յանձնուած ամէն ազգի թղթատարական Վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։ Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնքն երաշխաւորեալ են Մանհայմ լլոյդ յանուն դրամատիրաց խմբագրի մը որ դրամագլուխն է 30,500,000 ֆրանկ։

Կ'ապահովագրեն շոգենաւով, կառավարով, և մեծ ու փոքր երթեւեկութիւն ընող առագաստանաւերով փոխադրեակ ապրանքներ։

Գներն և պայմաններն յոյժ չափաւոր Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Պ-Պ. ԼԷՊԻ ԵՒ Վ.ԻՔԹՈՐ ՈՐԴԻ
Պոլսոյ ընդհանուր գործակատարք «Մանքայմ» Ապահովագրական ընկերութեան։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՀԱՆՈՒ ՀԱՂԱՍ

ԵՐԱԳԻՐԻ ԿԱՍՏՈՂՈՆԻ

Լոնտոն, 10 ապրիլ

Երեսփոխանաց ժողովն սկսաւ վիճաբանել Պ. Կլատսդոնի իռլանտական ծրագրոց վրայ։

Ազգի նախարարութեան նախորդ անդամ Պ. Զամպրլէյն քննադատեց այդ ծրագիրներն։ Ազատական կուսակցութեան գլուխներէն մին, Հարտինկդընի մարքիզն, ուժգնութեամբ պարսաւեց զայնս։

Վիճաբանութիւնը պիտի չարունակէ երկուշաբթի։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոն, 10 ապրիլ

Այս առաւօտեան լրագիրք կը հաստատեն, Աթէնքէն առնուած լրոց նայելով,

թէ Պ. Թրիքուբի ի մօտոյ պիտի յայտարարէ Պ. Տելեանիսի։ Այս առթիւ կը յիշեցնեն Պ. Թրիքուբիի խաղաղասիրական յայտարարութիւնները։

ԱԹԷՆՔ, 11 ապրիլ

Երեսփոխանաց ժողովին 33 ի դէմ 129 ձայնիւ ընդունեց օրակարգ մը որ ժողովոյն կատարեալ վստահութիւնը կը յայտնէ կառավարութեան վրայ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Բարիզ, 10 ապրիլ

900 միլիոն Ֆրանքի փոխառութեան արժէթուղթը հաւանաբար յառաջիկայ ամսէն առաջ շրջաբերութեան չպիտի հանուին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սոֆիա, 11 ապրիլ

Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Զանոֆ ծանոյց մեծ տէրութեանց ներկայացուցիչներուն թէ Ալէքսանդր իշխանն հաւանաբար պիտի ընդունի Կ. Պոլսոյ Դեսպանխորհրդոյն որոշումներն, այլ կանխաւ կը փափաքի վստահ լինիլ պուլկարական Ազգ. ժողովոյն հաւանութեան վրայ։

Սոֆիա, 12 ապրիլ

Արեւելեան Բումելիի գործոց մասին Նախարարաց Խորհրդոյն այս աւուր տուած որոշումը նպաստաւոր է։

Մանրամասնութիւնք վաղը։

ՖՐԱՆՍԱՅԻՌ Ի ՍԵՆԵԿԱԼ

Բարիզ, 11 ապրիլ

Սենեկալէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ապստամբաց խումբ մը յարձակեր է Պաքէլի շրջակայից քանի մը գիւղերուն վրայ քանի մը գրասենեակը այրուեր են, չորս հարկահաւաք սպաննուեր եւ քանի մը հոգի ալ վիրաւորուեր։

Փարիզ, 11 ապրիլ

Պաքէլի յարձակման լուրն հաստատուեցաւ, այլ ապստամբք ետ մղուեր են։ Պահպան զօրքն ոչ եւ է կորուստ ունեցած չէ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 28 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

ամիս Լ. Լիրայի վրայ պանքային	110 7/8
3 » » » (վճռական)	110 1/2
3 » Բարիզի » (պանքային)	22 75
3 » » » (վճռական)	22 82 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց.	(Միաց. D. Սերի Գ. Կ	16 8
Գործային գոցուելէն վերջը	» »	16 5
Բէրլի մէջ	» »	— —
Առաւաւոտն բացուելաւ	» »	16 11
Բարձրագոյն գին	» »	16 11
Նուազագոյն	» »	16 10
Կէս օրին	» »	16 10 1/2
Փոխառութիւն 1858	A. Սերի Դ. Կ.	24
» 1862		
» 1860		
» 1863	B.	15 35
» 1872		
» 1865		
» 1869	C.	16 11
» 1873		

Ինդիգոյ Եգիպտական

Իրէկ երեկոյ գոցուելաւ	76 25
Այս առաւօտ բացուելաւ Գ. Կ	76 30
Կէս օրին	76 30

ԲԱԺԵՆԵՏՈՒՄՈՒՐ

Օսիրեթ ժէնէրալ	Գ. Կ.	Անգ. Լ.	3	15
Քրեսթ ժէնէրալ	»	» Օսմ. »	5	30
Պանք տը Գոնս	»	» » »	4	20
Սօս. Շամէ է վիլէօր	»	» » »	3	15
Թրամուէյ	»	» » »	285	
Բուլգարիի երկաթուղի		Ֆր.	37	25
Օպլիկասիօն տը Բրիտիթէ		»	—	
Բասիլեթուղի Լաւրիօմի		»	53	

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	կը..	100
20 ֆրանկնոց	» ...	87 38
Անգլիական ոսկի	» ...	110 24
Բոլ. Իսպէրիալ	» ...	90 20
Բրիմիզ	» ...	54 20
Դուալիի թղթադրամ	» ...	9 6
» արծաթ	» ...	89
Ֆիորին	» ...	8 30
Մէտ. արծ. (մարք.)	» ...	108 2
Վենցնոց	» ...	102 25
Հինգնոց	» ...	102 10
Մէթալիք	» ...	98
Թասքիէ	» ...	15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 10 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քանսոլիտ		100 11/16
Օսմ. » Սերի Դ.	բացուելաւ	14 11/16
» » »	գոցուելաւ	14 7/16
» » »	Ա.	24 1/4
» » »	Բ.	15 1/2
» » »	Գ.	14 3/8
Օթոման 1871		70 1/4(*)
Փոխառութիւն 1877		83 1/4
Պանք Օթոման		10 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873		98 5/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)		69 1/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		94 7/8
Տաղրա Սանիէ		70 7/8
Ցօմանիալ (փոխառ. Բոչիլա)		94 1/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4%		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		— —

Վիեննա, 10 Ապրիլ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 15
Օսմանեան երկաթուղի	18

Բարիզ, 10 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 65
» » 3 %	81 17 1/2
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ. բացուելաւ	14 65
» » » գոցուելաւ	14 62 1/2
» » Սերի Բ.	15 10
» » Գ.	14 50
Օսմանեան երկաթուղի	36
» Բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	547 50
Գրեսի Լիոնէ	(գէն. կտրած) 525
» Ֆոնսիէ	1355
Բաժնետոմս Լիոնի	1230
Սուէզի ջրանցք	2125
Ռուսական 5% 1877ի	101 3/8
Իտալական Ռանթ	97 45
Եգիպտական միացեալ	347 50
Պորթիական (արտաքին)	57 1/4
Բրիտիթէ թիւրք	355
5% Հէլլենական	274 37 1/2
Զէք Լոնտոնի վրայ	25 15

ԲԱՐԻԶ ԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 10 Ապրիլ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 60
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ	14 50
Եգիպտական	348 75

ԳԱԻԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒՄԱԾ

ԱՇՆԹԱՊ, 4|16 փետր.

Անցեալ տարւոյ Նոյեմբերէն սկսեալ գործունէութիւն մը կը տիրէ քաղաքիս ազգայնոց մէջ։ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը յիշեալ ամսուն հոս գալով Ընդհ. ժողով մը գումարեց և Սահմանադրութեան տրամադրութեանց հակառակ այլև այլ կարգադրութիւններ ընել առաջարկեց և բացորոշապէս Պատրիարքարանէն անկախ գործելու պէտքը չատագովեց։

Սոյն ժողովին ներկայ ազգայինք կատարել լուութիւն պահելով, Նիկողոս էֆ. Նազարէթեանի թողած էին ամբողջ ժողովականաց գաղափարներուն թարգման լինել։ Նազարէթեան էֆէնտին, որ քաղաքիս մէջ միակ անձնաւորութիւնն է որ ազգային և կառավարական ամեն գործոց մէջ երկար ատենէ ի վեր մեծ կշիռ ստացած է, սոյն առթիւ բացարձակապէս մերժեց Կաթողիկոսին առաջարկութիւններն և Սահմանադրութեան տեսրն ի ձեռին ազդուապէս պաշտպանեց զայն, ցուցնելով զայն իբր միակ օրէնք ընդհ. օսմանեան Հայոց և խստիւ պարսաւեց Կաթողիկոսին ինքնագլուխ վարչութեան միտումները։

Այսպէս, Կաթողիկոսը, անյաջող, մեկնեցաւ ի Քիլիս. անդ ևս ազգայինք, և ի մասնաւորի Յովհաննէս էֆէնտի Ղըլկըլիկեան անուն անձն անյաջող թողուցին զինքն։

Այս միջոցիս կառավարութեան խիստ հրամաններն ալ վրայ հասնելով ստիպեցին Ն. Սրբազնութիւնը Սիս քաշուիլ։ Ինչպէս կը լսուացուէր Կաթողիկոսը ջանահնար եղաւ ատ կուսակցութիւն մը կազմելու և ժողովրդին մէջ համգուռում մը գոյացնելու թէ Նազարէթեան էֆէնտին ազգին և վանքին իրաւունքը կը կապտէ իրեն հակառակելով, բայց բարեբաղդաբար չը յաջողեցաւ։

—Քաղաքիս ազգային վիճակը թէ և մասնաւոր երեւոյթ մը չընծայեր, բայց բաղդատաբար գոհացուցիչ է։ կրթական խնդիրն յառաջ կը տարուի բաւական եռանդով, թէև այս գործունէութիւնը մասնակի է, ընկերական է, և ազգային Ներսէսեան վարժարանը, ուր կը կրթուին 400 ուսանողք, տակաւին վերջնական բարեկարգութիւն մը չունի։ Տարիէ մ'ի վեր Եվմիածնի Դէորգեան ճեմարանի ընթերցաւարտ երկու Այնթապցի երիտասարդք, որք Ներսէսեան վարժարանին բարեկարգութեան ձեռք արկին, այժմ խիստ դժգոհ են և յուսահատ։

—Վարդանաց ընկերութիւնը, որ Պոլսոյ մէջ համակրութիւն ստացած, մանաւանդ Միացեալ Ընկերութեանց քաջալերութեանց արժանացած է, իրօք կը գործէ, և եթէ Այնթապ կրթական քայլ մը կառնու, այս ընկերութեան կը պարտի։ Ազգկանց վարժարանն ալ հիմա այս ընկերութեան ծախիւք և հսկողութեամբ կը կառավարուի, և արական կրթարանն ալ, որ քառամեայ շրջանը աւարտեց, 70 աշակերտ ունի և բարձրագոյն նախակրթարան մ'է և միշտ արժանացած է գովեստից ու շնորհակալութեանց։ Սոյն վարժարանի բարերար Դպրոցական էֆ. Ղազարեան, որ չորս տարի անընդհատ յառաջ մղեց այս վարժարանը, արժան է Աբէ-Լէյի հրապարակական շնորհակալեաց։

Նոյն պատուոյն արժան է նաև Ն. Նազարէթեան էֆէնտին, որ սոյն վարժարանը հզօրապէս կը պաշտպանէ։ ինքն է նաև այն միակ անձն որմէ կ'ըսպասուի կատարելագործումն Ս. եկեղեցւոյ շինութեան, որ Թուրքիոյ ամենափառաւոր շինուածոց մին լինիլ կոչուած է։

—Կարեւոր է կարծեմ նոյնպէս ձեզ հաղորդել, թէ Փարիզի Ալէքս ֆրանսէրը 300 ֆր. նպաստ խրկեց Վարդանեան վարժարանին՝ ֆրանսերէն լեզուն յառաջ տանելու համար, ձեռամբ Պ. Կ. Վիկուրէօի, որ Ա.յնթապի և Մարաշի դեր-հիւպատոսն է։

—Ֆրանչիսկեան հարք տեղական կառավարութեան կողմէ խիստ ուշադրութեան կ'առնուին։ Օրքա իրենց համար վանք մը շինեցին քաղաքիս մէջ Բարձր. Կուսակալին մասնաւոր ներողամտութեամբ։ այժմ այս վանքին մէջ կը կատարեն նաև կրօնական պաշտամունքն ու կրթական գործունէութիւնը։ Դայմադամը կ'ստիպէ զիրենք որ առանց հրամանագրի դպրոց չհաստատեն։

Ուրախալի է որ տեղւոյս պապական Հայք այս օրերս մերժեցին Ֆրանչիսկեան տեսչութիւնն իրենց վարժարանին վրայ։ Հայր Քերովբէ Տէր Պետրոսեան, որ ազգային լեզուին և հայկաթոլիկութեան իրաւանց ջերմ նախանձախնդիր վարդապետ մ'է, իր սակաւաթիւ հօտն համոզեց և առաջարկեց Բաղէրանէրուն՝ կա՛մ հայերէն լեզուին և արարողութեանց մեծ կարեւորութիւն տալ, կա՛մ դուրս ելնել դպրոցէն։ Ցարգելի Բաղերայք վերջինը միայն կրցան ընդունիլ, բայց իրենց ձեռքն ալ ունին հիմա աշակերտներ, մեծաւ մասամբ լուսաւորչական։

Բաւական թռուով լուսաւորչական աղջկունք կան նաև ընդ տեսչութեամբ Անգլիացի Մր. Բարօլին Բօք անուն մոլեռանդ և միջնադարեան օրիորդի, որ զմեզ կռապաշտներու չափ հաղիւ կը սիրէ և շատ կը զայրանայ Աչքս ֆշռնէլին դէմ, որ 300 ֆրանգ կը ղրկէ հերետիկոսներուն։

Վարդանանց ընկերութիւնը մօտերս ձեռք պիտի առնէ ազգու միջոցներ՝ այս անդրալեռնական վարժուհիներն ազատելու համար, թէև դիւրին գործ չէ այս և դրամի կը կարօտի։

—Բողոքական ազգայնոց ներքին վիճակը բաւական մտահոգութիւն կը պատճառէ. ոչ ևս ունին այն արտաքոյ կարգի եռանդն ու միսիոնական յափշտակութիւններն, որով կը փայլէին երբեմն։ Զափաւորեալ են այժմ փոքր ինչ։ Կեդրոնական Գոլէճի մնտեսական վիճակն ալ մեծ մտատանջութիւն կը պատճառէ։ Անգլիացի Մր. Թոմաս Պարնը տպարան մը նուիրած էր սոյն վարժարանին. կառավարութիւնը գիտողութիւններ կ'ընէ և դժուարութիւն կը յարուցանէ զայն գործածելու։

—Տարիներէ ի վեր Պ. Յարութիւն Յովհաննէսեան անուն անձ մը, որ Անգլիայէն 4000 լիրայի չափ դրամ հանգանակած և քաղաքիս մէջ Որբանոց մը հաստատած էր, կ'աշխատէր նոր շէնքի մը հրամանագիրն ստանալու։ Պ. Յովհաննէսեան անյաջող մեաց վերջապէս, բայց Բարձր. Կուսակալի թոյլտուութիւնն ստացաւ իբր մասնաւոր բնակարան մի քանի սենեակ շինելու։

Սոյն անձը, թէև բողոքական, բայց խիստ հակառակորդ մ'է միսիոնարաց, քաղաքիս քարոզչաց և բողոքական գործիչներուն։

—Անգլիական եկեղեցւոյ դատը նշանակութիւնը կորուսած է այժմ. եւ կեղեցւոյ շինութիւնը չէ աւարտած տակաւին, թէև Հայէպի հիւպատոսարանի ձեռամբ դրամ ղրկուած է և յառաջիկայ գարնան շինութիւնը պիտի շարունակուի։

—Առևտրական գործերը խիստ յոռի վիճակ ունին։ մանաւանդ տեղի կ'ունենան. քաղաքիս հարստութեան առաջին աղբիւր ալեհոսութիւնը գրեթէ վտանգի մէջ է։

—Այս ձմեռը գարնան պէս կ'անցնի. ամրան համար հիւանդութեանց երկիւղներ կան, մանաւանդ ծաղկի, որ այս տարի սարսափելի կոտորած գործեց քաղաքիս մէջ։

—Այս օրերս կատղած շուներուն թիւը չատցած է. կառավարութեան խնամօք շատ մը շուներ փողոցներէն արտաքսուեցան։

ՄՈՒՇ, 28 փետր.

Անցեալ 20 ին հինգշաբթի Սրբոց Վարդանանց օրը առաւօտեան ժամերգութենէ յետոյ ազգանուէր Հայուհեաց Մշոյ օրիորդական վարժարանին մէջ մի հանդէս տեղի ունեցաւ, հաւասար բարեկարգութեամբ նախորդ տարի կատարուած հանդիսին։

Վարժարանի ձախակողմն դէմ առ դէմ շարուած էին Ներսիսեան և Օրիորդական վարժարանաց երկսեռ ուսանողք, իսկ ուղղադիր հասարակութեան թողուած էր աջակողմն, որ անմիջապէս գրաւուեցաւ հանդիսականաց բազմութենէ մը։ Ներկայ էին Մշոյ Առաջնորդ Սրբազանն և այլք։

Հանդէսը բացուեցաւ առ Վարդան Մամիկոնեան ուղղեալ ձօնով մը, զոր արտասանեց Ներսիսեան վարժարանի սաներէն մին. այնուհետեւ յաջորդաբար խօսեցան երկսեռ ուսանողներէն և Ներսիսեան վարժարանի պաշտօնեաներէն ոմանք, որք առ հասարակ գովելով առաքինեաց կեանքն և յիշատակն, ժողովրդեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէին կրօնասիրութեան և ազգասիրութեան այնքան վառ և կենդանի օրինակին վրայ։

Ապա, Ընդհ. Տեսչի օգնականը մի բանախօսութիւն ըրաւ ազգին ներկայ և անցեալ կեանքին վրայ։

Հուսկ ուրեմն, Դեր. Առաջնորդ սրբազանն ազգու խօսքերով հանդիսին նշանակութիւնը բացատրելէն յետոյ ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Օրդոստ. Սուլթանի կենաց համար, և յանուն Տարօնոյ ժողովրդեան շնորհակալութիւն յայտնելով Միացեալ և Հայուհեաց Ազգանուէր ընկերութեանց, յաջողութիւն և արդիւնաւոր յարատեւութիւն մաղթեց և փակեց հանդէսը։

Գոհութեամբ պիտի կը ծանուցանենք, որ այս առթիւ Պատ. հանդիսականներէն Օահակեան Մեծ. Մարտիրոս էֆէնտի 1 օսմ. լիրա և Մ. Սաեփան աղա 2 արծ. մէճիտ նպիրեցին Միաց. Ընկերութեանց։

Միաց. Ընկերութիւնք անցեալ տարի երեք գիւղական նախակրթութիւն ևս բացին ի Մուշ և ի շրջակայս։ Ա.ը Դաշտիս Զիարէթ, Բ.ը Կինճի Արշէն, Գ.ը Խուիսի Ահարոն անուն գիւղերը։ վերջին երկուքը արդարեւ ամենէն աւելի արժանի էին ուշադրութեան, և ոչ-ափ ուրախ եմք, լսելով որ Թոպերթեան Վարժարանի սանունք Միացեալ Ընկերութեան հետ ստանձնած են հոգալ Կինճի Արշէն գիւղի նախակրթարանի մատակարարութեան ծախքը։ Եթէ ուրիշ բարձրագոյն դպրոցներու սանունք ևս հետեւէին Թոպերթեան Վարժարանի աշակերտաց օրինակին, Ա.ը. չէնի նման ուրիշ խեղճ և կարեկցութեան արժանի գիւղերու մանուկներն ալ պիտի բաղդաւորէին ստանալ դաստիարակութիւն ու զարգացում և ապագային դառնալ ազգին արժանաւոր անդամներ։

ԲԱՂԷՇ

28 յունվար.— Ամսոյս 13ին Բաղէշէն հեռացաւ իւր սիրելի այցելու հովիւն Դեր. Հայր Մոկացեանը, որոյ գործունէութեան համառօտ նկագիրը ներկայացնել կարեւոր կը համարինք։

Բաղէշ երկու տարի առաջ ազգային և կրթական տեսակէտով ամուլ վիճակ մ'ունէր, երբ Բաղ. Ժողովը Ամեն. Ս. Հայրիկէն այցելու հովիւ մը կը խնդրէր։ 1884 մարտ ամսուն Դեր. Մոկացեան Բաղէշ կը մտնէ իբրեւ քարոզիչ վարդապետ և այցելու հովիւ մը։ Սա շուտով կ'ուսումնասիրէ երկրի վիճակն և ժողովուրդի բնաւորութիւնն, և մինչ մէկ կողմէն գթասիրտ հօր և իմաստուն վարդապետի պէս՝ կ'սկսի մատնացոյց անել մեզ մեր սխալներն և յորդորել ի յառաջդիմութիւն, միւս կողմէն ամեն փութաջանութեամբ կը ջանայ Ազգային կեանքը վերանորոգել և կազմակերպեալ ժողովներ վերակազմել։ Քիչ վերջ ձեռք կ'առնու կրթական գործը, որ բոլորովին աննախանձելի վիճակի մը գտնուելով։ Համոզելով ստիպելով վերջապէս կը յաջողի 3-4 բաւական բարեկարգ վարժարաններ բանալ թոշակի դրութեան սովորեցնելով մանկանց։ Երկար չտեւեր, քաղաքացոյ խնդրանօք այցելու հովիւն տեղապահ կը դառնայ, և առաջնորդութեան վերաբերեալ գործերն ալ կը ծանրանան Ն. Դերապատուութեան վրայ որ գանոնք ամենայն իմաստութեամբ կը վարէ։ Եւ ի վերջոյ կը յաջողի Բաղէշոյ մէջ առաջին անգամ սահմանադրական առաջնորդական ընտրութիւն կատարել։ ժողովուրդն, գոհ իւր սիրելի հովուի գործերէն, առատաձեռութեամբ կը բանայ իւր քսակը խնդրակատար վանուց հանգանակութեան մասնակցելու։ Եւ ահա ժլատ կարծուած Բաղիշեցին մի արժանաւոր վարդապետի յորդորանքով 300 ոսկի կուտայ վանք մը իր պարտքերէն ազատելու և ժառանգաւորաց վարժարան մը բանալու համար։ Թէ ի՞նչ են այս գործերուն իրական արժէքը, անոնք միայն կրնան լաւ գնահատել որոնք ողջամիտ կերպով ուսումնասիրած են Բաղէշը։

Թէ կարճ միջոցի մէջ հայր Մոկացեան օ՛րչափ ժողովրդականութիւն վատակեց աստ, ասոր զօրաւոր ապացոյց են այն նամակներ և հեռագիրներ, որք Ս. Հայրիկին ուղղուեցան որպէս զի նա Բաղէշ մնայ, և այն բազմաստորագիր հանրագրեր որ միեւնոյն իմաստով ժողովրդեան կողմանէ նորընտիր առաջնորդին ներկայացուեցան։ Բայց Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնն և Ս. Պատրիարքն ալ գնահատելին նորա արժանիքը եւ հեռագիրը յայտնեց թէ Մեսրոպ վարդապետ Ս. Բարդուղիմէոսի հռչակաւոր վանուց վանահայր և Աղթամար վիճակին առաջնորդ ընտրուած է, եւ պէտք է որ մեկնի ի Վան։ Սոյն համակրական և երախտագիտական ըղձագոյժամբ ահա Բաղիշոյ երիտասարդութիւնն որոշած է մի արծաթեայ կաղամար և գրիչ նուիրել Նորին Դերապատուութեան իբրեւ նշան թէ կը ճանաչէ իւր անփոխարինելի բարիքներ։ Բայց եթէ չունինք այժմ Մեսրոպ վարդապետ, որ միայն տեղապահ էր, բարեբաղդաբար ունինք Դեր. Մովսէս վարդապետ, առաջին սահմանադրական առաջնորդն, որմէ մեծամեծ գործեր կ'սպասենք ամենայն իրաւամբ։

Նորին Ցերապատուութիւն առ այժմ առաջնորդարանի գործերով կ'զբաղի, և ընթացիկ գործեր ու խնդիրներ կը կարգադրէ։ ժողովուրդը կը ցաւի միայն որ ցուրտ կերպով վարուեցաւ Մեսրոպի վարդապետի հետ որ մի քանի օր հիւր էր միայն։ Մեր ժողովուրդ կը սիրէ սահմանադրական և արդար վարչութիւն և գոհ կը լինի եթէ Նորին Դերապատուութիւնը Մեսրոպ վարդապետի ընթացքին հետեւի և նորա սկըսած գործերը շարունակէ։

ԲԱՂԻ

1 մարտ.— Տեղւոյս ազգային գործերը բաւական գոհացուցիչ վիճակ մ'ունին ի շնորհս փոխ-առաջնորդ Դեր. Ներսէս Ծ. Վ. Խարախանեանի. բերկրութեամբ սրտի հրճուցին կը հռչակէ իւր ժրաջան հովուին անդուլ աշխատութիւնքն, զորս անձնուիրաբար կ'ընծայ։ գաւառիս վեց տարիներէ հետէ. մասնաւորապէս իւր ջանից արդիւնքն է եթէ հրոյս գաւառը դաստիարակութեան կողմէ նախանձելի վիճակ մ'ունի բաղդատմամբ ուրիշ բազմահայ գաւառաց, զի այսօր Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց երեք վարժարաններէն զատ կան 18 հատ ալ գիւղական վարժարաններ, յորս կը դաստիարակուին հազարի չափ մանկտիք բաւական կարող դաստատուց խնամոց ներքեւ։ Եւ ուրախալի է որ սոքա, բաց ի միոյն, ամառ ձմեռ կը շարունակեն իրենց ընթացքը։

—Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց տեղւոյս ազգկանց վարժարանի ձեռագործոց վրայ այս տարի եւս վիճակահանութիւն մը կատարուեցաւ նախորդ ամսոյ մէջ. 200 թուոյն 100 հատը շահող էր և մէն մի տոմսակ 5 ղրշ գին ունէր։ Ցիշեալ Ազգօգուտ Ընկերութեանց Բղուոյ վարժարանաց տնօրէն Մեծ. Աւետիս էֆէնտի Քալբերունի առ այս ընծայած ջանքն յիշատակութեան արժանի է. և ուրախ ենք աւետել թէ իւր և իւր կարգած Մանաժողովոյ ջանից շնորհիւ յաջողութեամբ կը կատարուեցաւ այս ձեռնարկ ամբողջ տոմսակաց վաճառմամբ։

Այս առթիւ պարտաւորութիւն կ'ըզգամ յիշել աստանօր թէ Քալբերունի էֆէնտի այնպիսի մի պաշտօնեայ է որ անձնուիրութեամբ կը ծառայէ Միացեալ Ընկերութեանց օգտին ու նպատակին և գիտէ արդիւնաւոր գործել իւր պաշտօնը։ Իւր խնամոց յանձնեալ վարժարանաց յառաջդիմութեան համար տարած եռանդուն ջանից ու ժողովրդեան հետ ունեցած ազնիւ և անկեղծ վարմանցն համար ընդհանուր համակրանք մը կը վայելէ նա տեղւոյս մէջ։

—Դեր. Առաջնորդին կողմանէ հրաւէր կարդացուեցաւ մեր աղջիկից մասնակցելու համար ի նպաստ կայսերական բանակին բացուած հանգանակութեան. ժողովուրդն առանց ի նկատ առնելու իւր դրամական տագնապներն, յօժարակամ կը պատասխանէ այդ հրաւէրին իւր դարաւոր հաւատարմութեան վրայ նոր ապացոյց մ'եւս աւելցնելու համար։

—Տեղւոյս գայմագամն Գուռուս Զայ գաւառակը փոխադրուելու հրաման ստացած է թէպէտ, սակայն իւր յաջորդն ժամանած չըլլալով տակաւին կը մնայ այսր։

—Նահիէներու կազմութիւնը եւ Միւտիրութեան պաշտօնի հաստատութիւնը ժողովրդենէ աւելի կառավարական պաշտօնեից օգտակար եղաւ, որովհետեւ առանց արժանեաց նայելու ընդհանուր կարծիք կայ թէ ո՛վ շատ վճարէ՝ նա կը լինի Միւտիւր. եւ շաբաթ մ'առաջ կարգեալ Միւտիւրին ուրիշ մը կը յաջորդէ մի և նոյն պաշտօնէից ձեռամբ։ այս պատճառաւ քիչ անկարգութիւնք առաջ չեն գար, որոց փորձերը տեսնուած է կ'ըսուի մանաւանդ վերջին աւուրցս մէջ. դիւրին է հետեւցնել թէ պաշտօն առնելու համար ստակ վատնող Միւտիրք ժողովրդէն պիտի ստանան փոխարէնը, անիրաւ պահանջումներով եւ կեղեքումներով։

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՏԱՃԿԵՐԷՆԷ ՀԱՑԵՐԷՆ

Աչխատասիրեաց

ՄԻՀՐԱՆ էֆ. ԱԲԻԿԵԱՆ

Հրատարակեաց Դ. տիպն

Գին 60 բարա

ԼԷԹԱՒՖԻ ԱՍԱՐ

Գրեց

ՄԻՀՐԱՆ էֆ. ԱԲԻԿԵԱՆ

Ա. Մաս 60 բարա

Բ. Մաս 100 բարա

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ԿԵՆԴԱՆԱՅԻՆ ՀԻՄԱՍԱՖՔԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մարդկային կազմութիւն ու քնախօսութիւն

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ

Հայերէն Բնական Պատմութեան դասագրքի մ'անհրաժեշտ պէտքն ի վաղուց անտի կ'զգացուէր. ուրախ եմք տեսնելով, զի Տաղաւարեան էֆ. որ արդէն ընթերցողաց ծանօթ է իւր գիտական լուրջ յօդուածներով և աշխատասիրութեամբք, եկած է լրացնել այս թերութիւն, հրատարակելով ներկայ կարեւոր գործն, որ հինգ տարուան անխոնջ աշխատասիրութեան արդիւնք է։ Այս գործ կը բաղկանայ չորս ստուար հատորներէ. Ա. Կենդանային Հիմասաֆքանութիւն և մարդկային կազմութիւն ու քնախօսութիւն. Բ. Կենդանաքանութիւն, Գ. Բուսաքանութիւն. Դ. Երկրաքանութիւն։ Մէն մի հատոր պիտի բաղկանայ 23 մեծադիր ութծալ թերթերէ, պարունակելով 230 է աւելի գեղեցիկ պատկերներ։ Ա. Հատորին հրատարակութեան արդէն ձեռնարկուած է և տասն և մէկ թերթերը լոյս տեսած են։ Այս առաջին հատորը իւր վերջը պիտի ունենայ նաեւ շուրջ 1000 գիտական բառեր բաղկացեալ բազմալեզուեան բառարան մը և գինը պիտի լինի 40 ղրշ. կանխաւ իբրեւ բաժանորդ վճարողաց համար 30 ղրշ։ Բազմաթիւ օրինակ գնողաց համար մասնաւոր զեղչ կը լինի։ Իւրաքանչիւր թերթի գինն է 70 փարա։ Տպագրութեան մաքրութեան և պատկերաց մասին տարուած խնամոց վրայ գաղափար կազմելու համար, բաւական է քննել ի լոյս ընծայեալ թերթերը։ Կեդրոնատեղին է «Գիտական Շարժման» գրասենեակը, Կ. Պոլիս, Մերճան Զարչը, Գատրգիւղ խան. կը գտնուի նաեւ Ֆրէնկեան վաճառատունը, Պիպէրճեանի գրասենեակը Արսլանեանի Թղթա-գրավաճառանոցը և Պահչէ-Գաբուի ջրաղաճառաց քով։

ԳԱՍՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Ա. ՊԱՐՏՕ

ԵՒ

ՍԱՐԳԻՍ Գ. ՁԻՒՐԵԱՆ

Երկար տարիներ ի վեր Կ. Պոլիս հաստատուած Ազգագրական Նշանաւոր փաստաբան պարոն Ա. ՊԱՐՏՕ կը յայտարարէ յարգոյ Հասարակութեան թէ սանդարամ Օսմանեան գաւառապետութեանց համար իրեն Օգնական ընտրած է պարոն ՍԱՐԳԻՍ Գ. ՁԻՒՐԵԱՆՆ, Ա. կարգի փաստաբան Կայսերական Դատաւորական վարժարանէն վկայագրեալ։ Թէ՛ Դեսպանատանց և թէ՛ Առեւտրական Առաջին Ատենի վերաբերեալ խառն գատերէ ի զատ պիտի ընդունի նաեւ Օսմանեան Վարչական, Քաղաքային, Առեւտրական և Պատժական գատեր։ — Ղալաթիա, Վոյվոտա և Զէյրեք փողոց, Նարլեան-խան։ — Թիւ 1։

ԻԼԱՆ

ՇԵՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Թիճարէթ Օտասը նիզամն ամէնհիւբմինճէ, կէրէք թէպտահ Տէվլէթը Ալիյէտէն օլսուն վէ կէրէք թէպտահ էճենպիյէտէն պուլունսուն, իգամէթ կեանքը Տէրսաատէթէտէ պուլունան պիճիմլէ թիճճարը խիմլէրի տէֆթէրը մախսուսը ընա գայտ իլէ հայիզ օլտուգ լարը սընրիֆլէնա կէօրէ եէտլէրինէ շահատէթնամէ վէրիլմէքտէ իսէ տէ, պուլուամէյէ անլէրին գանունէն վէ ուսուլէն տէվլէթէ գարշը միւքէլլէֆ օլտուգլարը չէյլէրէ տօգունմայանճաղ եանի Թիճարէթ Օտասընըն շահատէթնամէ վէրմէք իչիւն Թիւճճարէն ալ մաղա մէնէգուն օլտուղու իւճրէթը գայտիյէ թէքեալիֆը ըէմիլէտէն Մուսֆիյէթի խիթիլզամ իտէնէկի ճիհէթլէրէ բաթէնթ գանունընըն մէվգբի իճրայա վազընա գատար, էնտազէ վէ էօյլիւ իլէ էչեա սաթան վէ չիմտիրէ գատար Շէհիր Էմանէթինտէն էանաֆ թէկզէրէսի ալա էչխաս հագգընտա ՝քէմաֆիիսսապրս մուամէլէ օլունմասը մուգատտէմա Շուրբի Տէվլէթճէ գարարլաշտըրըլմըշ վ Թիւճճարէն պաղըլարընըն պունգարշը վուգու պուլան շիքեայէթլէր թէքբար Շուրբի Տէվլէթճէ պիթթէտ գիգ գարարը սապգէգը մէշրուհ թաստիգ դէլընարագ միւճիպինճէ իճրա իճապը Թիճարէթ նէզարէթը ճէլիլէս իլէ ճանիպը Էմանէթէ պա պուլրուլ տուի սամի ճէնապը Սէտարէթէնահ էմր ու իրատէ պուլրուլմուշ վէ մէճլիսը Էմանէթ իֆատէսի իլէ ուսուսմէ տէվարիի պէլէտիյէ միւտիրլիքլէրին թէպլիղաթը մուգիթագիյէ իճրա գըլընմը զ օլմաղին քէյֆիյէթ ճիւմլէճէ մա լիւմ օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

29 մարտ 302

ԻԼԱՆ

ՇԵՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Կաղխանէլէրտէ հասը լ օլան կա պօյասընընէն չէրահիթը մալիւմմէ իլէ պ միւզայիտէ սաթրմասը մուգարրէր օ լուպ նիսանընէն սէքիղինճի սալը կիւն գարարը գաթիսի վէրիլէճէկկինտէն թալիպ օլանկարընն թէքմինաթ ագչէ լէրի իլէ պէրապէր Շէհիր Էմանէթ մէճլիսինէ կէլմէլէ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐԻԿԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՏՈՒԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀԸՆ ԷՇՈՒԻԸՆՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վճարեալ դիրքնք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասնին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուղղուք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Տարբերի ասբերի թէգիրլիատ գօմիրհօնքատա պլենիչեւզ պիր սէնէսի մարբեատան շուպաթը նիհայէթինէ գատար թէրաքիմ իթմիշ օլուպ ֆիրուխթ դուքանճագ օլան քէօհնէ գումաշ փէրէնէին պէհէր ճէթիտ գէյէսի տէօրթ զուրուշ եիրմի պէշ փարայա վէ չուհա քէնարքնէն պէհէր գէյէսի ճէթիտի տէօրթ զուրուշ օն պէշ փարայա վէ գէրբիրնոք չուհա վէ սաիր փայմանա փարչալարքնէն պէհէր գէյէսի պիր զուրուշ օն պէշ փարայա թայիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մարքը բումինն օթուզ պիրինճի փաղար իրթէսի կիւնի գարար գաթիսի վիրիլէճէկնտէն իչթիրաբնա թայիպ օլանլարքն լէվաղիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իյան օլունուր։

27 մարտ 1886 3—3

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ

ԳՐԱՍԵՆԵԿԻ ՌՈՒՐԿԱՑԻՑ

Գործարան վաճառականութիւնն պուլարիբրա

ՍԻԿԱՌԵՔԻ ԹՈՒՂԹ

ԿԼՈՊ

Ֆրանսական արտադրութիւնք և ամենքն ալ ընտիր

ԳԻՆԵՐՆ ՑՈՅԺ ԶԱՓԱՌՈՒՐ

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառմամբ

Գանձառական յանձնարարութիւնք

Թիւ 1 Ֆիրուզէլեան խան, Թիւ 1 Սուլթան Համամ և Թիւ 27 ու 28 Զարչարք խան, ՊՈԼԻՍ։

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊԱՅԾԱԼ ՀԱՆՈՒԶ

ՅԱՆ ԱՆՁԻԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Սոյն կազմատան մէջ ամէն տեսակ գիրքեր և տուփաններ կը կազմուին չափաւոր գիներով։ Կազմատունը ունի եւրոպական ընտիր գործիներ նորագոյն կատարելութեամբ շինուած, և կարող է ամէն տեսակ գիրքեր պատրաստել յոյժ ընտիր և հաստատուն կազմով։

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերբուլ և Մրսիւլիոյ գծէն։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալբերտ	2500	Ֆամենեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆրիսիան	3700
Արեթեան	2500	Իպերիան	5500
Լապլանդ	3700	Իսլանդիան	5500
Պալմիրան	6000	Ինդիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպան	2200
Գասթէկան	800	Լիկուրեան	2500
Գայրէնեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օքսֆորդ	700
Էմիրէյտ	3700	Բէլգիան	3800
Ֆալեան	3700	Վալենիան	6800
Ֆալենիան	3700	Վիրճինեան	6800

Լիվերբուլ չոգենաւը, նաւապետ Տէյվիս մայս 14ին Լիվերբուլէն աստ կ'սպասուի Նոր հանուր վաճառքով։

Ուղեւորներու համար ամէն գիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՍՏՈՒԱՐՏ ԼԱՅՏՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլքի խան, Գալաթիա.

Նաւատերերք, Պարոնայք Ֆրէտ, Էյլարտ և ընկ.

Գործակալներնիւ

Կ. Պոլիս, Էստուարտ Լաֆոնդէն. Զմիւրնայ, Գ. Գ. Քարվէր եղբարք Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ. Մարդա, Ա. Քամիլերի. Շէրա, Ա. Մ. Մավրոկորտադոյ. Զմիւռնիա, Գ. Ուիդօլ և ընկ.

512

ՄԱՏԱՍԱՐ Ա. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԾՈՒՆՈՅԹ ՄԱԼՈՒ. ՆՈՐՈՒՈՒՄԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Հերմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, այժը և ամրութիւն։ Գլխու թեփը շուտ մը սեւերայթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Անկ շիշը կը բաւէ։" Բայց փոքր ունեցող ամենքը որոնց մոխրագոնած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։

Դիերկ չէ, և ամենեին վնաս մը չըներ։ Թէ որ կուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր ԳԵՆԻ Ա. Ա. ԱԼԼԷՆԻ Հանուշ նորոգեալ մազ նորոգողին. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Կը գտնուի Բարիզ ու Նիւ Եօրք։ Կը վաճառուի ամէն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անդրոցի դեղագործներու քով։

Կը գտնուի Ն. և ժ. Դանդիւք եղբարց բրիտանական դեղարանն, Բերա, Մեծ փողոց. Էմմնտ Դարուանա, Անգլիական-մթերանոց, Եիւքսէք Գալաթարիա. և Իդիտոր Լագանտէլլա, 433, Բերա Մեծ փողոց։

ՔԷՄՄԸՐԻՒԻ ՄՍԵՂԷՆ ԲԷԲԴՈՆ

ՈՒՏԵՍՍ ՀԻՒԱՆԴԱՑ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆՈՂԱՑ ՀԱՄԱՐ

Ախորժելի համ և հոտ ունի, դիւրաւ կը լուծուի և մանաւանդ ամենազգուշ դարմանն է ստամոքսի տկարութենէն նեղուող հիւանդաց համար։

ՊԱՏՒՈՅ ՎԿԱՅԱԳԻՐ։ Ոսկեայ միտալ 1885 ի Անվերբայի համաշխարհային Ցուցահանդէսին մէջ։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանները

Բերա, Բրիտանական դեղարան — Պոլիս, Վ. Մանոնի դեղարան
» Ֆրանսական » — » Բիւզիւքեան եղբ. »

Ֆրանսայի և օտար երկիրներու ամէն հոտավաճառաց և վաքսապարդաբաց քով։

La VELOUTINE

Poudre de Riz spéciale

PRÉPARÉE AU BISMUTH

Par CHle FAY, Parfumeur

PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՀԷՆՐԻԿ ԼԱՆԺ

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(ՊՂՆՁԷ, ՁՈՒԼՈՒՄՈՑ ԵՒ ԹՍԿԾՈՒ ԵՐԿԱԹԷ)

ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

ԱՏԱՂԶԱԳՈՐԾԻ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՐԿԱՑՔ
ՆՈՐՈԳՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՆՈՑ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՑՔ

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

32 ՄԱՀՄՈՒՏԻ ՓՈՂՈՑ

Միակ մթերանոց Վիեննայի Ռիւտենշլակեր վաճառատան կրնայ։

ԲՈՒՆ ԻՍԿ ՆԱԻՄԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

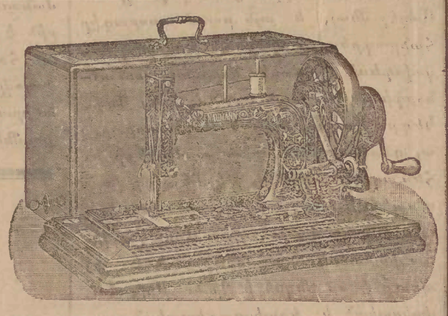

Այս մեքենաներն յոյժ կատարելագործեալ կերպիւ շինուած են և ուրիշ գործարանաց մեքենաներուն պէս գործածուած ժամանակ տղմուկ չեն յարուցաներ։ Թելն ինքնին կ'անցնի օղակին վրայ և սուրն ալ շատ դիւրութեամբ կը հանուի։

ՆԱԻՄԱՆԻ մեքենաներն տասն երեք տեսակ կար կը կարեն և օգտակարներն ամենայն կատարելութեամբ կը շինեն։

Այս մեքենաները երկու տեսակ են թէ ձեռքով թէ ոտքով գործածելի։ Նոյնպէս թէ ընտանիքներու և թէ դերձակներու համար գանազան տեսակներ կը գտնուին։

Պէտք է դիմել Պոլիս Համիտիէ Թիւրպէսիի հոտու Մէյտանճըգ փողոց թիւ 54, 56 մթերանոցներն, առ Պ. ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ՄԷՐՃԱՆՈՖ, ներկայացուցիչ ՆԱԻՄԱՆ գործարանի, ի Սէլանիկ Թիանօ խան և յԻզմիր Պալթաճը խան, ՆԱԻՄԱՆ գործարանի ներկայացուցչաց։

MACHINE NAUMANN SEIDEL & NAUMANN DRESDEN

ԿԵՂԾԵՐԻ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

պէտք է ուշադրութիւն ընել որ այս նշանը գտնուի մեքենաներուն վրայ։

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻԼԻԱՆ

Ն. ԲԱՌԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Բօրիէ գլխ. կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է ԷԼՆԱՐՈՒԼ, որ ապրիլ 7 ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 14 ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է ԼԸ ՄԻՆԻԷԼ։

Ուղղուիլ և արդ ուղիներուն

Նաւուղղելի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՈՒԹԻ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17–18 Բիւզիւք Միւլէթ

514 Մոսկանէ փողոց, Թիւ 141

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ, Մրսիլիոյ և Օդեսայի գլխ. կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ամա Սոֆիա	3,000	Պէքօ
Լեսթրաս	2,500	Ռոմբրա
Լազարիա	2,500	Գրուիչանք
Լազանիա	2,500	Ուիլքս
Մասեսոնիա	3,500	Մարշ
Բուլգարիա	2,800	ՖոթերՇիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

513 Գործակալք

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ ամէն տարի մ'ուղարկեն կը բանին Լիվերբուլ և Մրսիլիոյ գծէն։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ադլաս	3,000	Մարթա	3,000
Ամերիքա	3,000	Մորքաս	2,500
Պալեստք	2,500	Նանթի	2,500
Պրիթիշ Քուին	1,200	Ռաբիրա	3,000
Շերաուսրկ	2,000	Սկիթիա	4,600
Տէմերարա	2,500	Ցարակօսա	3,000
Կալլիա	4,000	Ցամարիա	3,000
Քէսար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Ամերիքա շոգենաւը, նաւապետ Մ. Նէյ, ապրիլ 3 ին Լիվերբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ

Գործակատար

Թիւ 1 Բիւզիւք Հաֆիզ փաշա խան Ղալաթիա

514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մրսիլիոյ գլխ. բանող

ՑԱՆԿ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Օսպրիս	3000
Ֆերու	4000	Դերբիս	3000
Օսմանիի	4000	Բերա	3000
Ալեսանդրիս	3250	Գլասգիկ	1700
Թիպա	3250	Լոգիս	800
Մակասար	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սէսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒ և ԸՆԿ.

Մէյտանկրզ փողոց, Ուիթոլ խան

ՃԼՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ

515 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվերբուլ

ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔՈՒ

Ընդ դէմ Ռէյնէ, կ. Պոլսոյ և Օդեսայի

ԹՈՎ ՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ

ՈՐԴԻՒՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամերիքա	2,000	Լեբանոն	1,500
Ադրիատիք	3,000	Մարմարա	4,300
Անդէլս	1,300	Մարսիլիա	2,500
Գասսանդ	3,500	Միլս	2,000
Գլասգոյ	2,200	Նէրս	2,000
Գլաֆ	2,000	Օթելլս	5,000
Դէլրս	2,600	Օրլանտս	3,000
Գարիբալդ	2,500	Օդրանդ	4,500
Գամէս	2,100	Օդդս	2,000
Գաբրիէլ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոմս	2,700	Բարերոս	3,200
Տիտոս	2,500	Բասդեր	1,700
Տամիս	1,800	Քիգս	2,800
Էրմաքս	2,600	Լիսլիթ	4,400
Տոնդրս	2,600	Լիսնարտս	3,200
Ֆալքան	800	Լոլլս	3,000
Ֆիտոս	1,700	Լոմանս	5,500
Ֆլամինկս	1,600	Լանէս	3,500
Կարլէս	5,500	Պալերմս	4,000
Կիդանս	2,200	Պարֆս	2,000
Կոզս	1,800	Սիլվիս	2,000
Կրոնոս	2,200	Սորենդս	4,300
Հանկս		Թասոս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ուիլսն	3,000
Հիտալիս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմանդ	1,200	Թալեսս	2,800
Ձիս	2,300	Քանդս	3,600
Քելոս	2,000	Եկեսոս	1600
Քոֆրս	2,200	Զեպրա	3,000
Լէս	2,000	Զերս	41,0

Ուինլսոս շոգենաւը, նաւապետ Մուր, ընդ հանուր վաճառքով Հրլէն աստ հասած պարպած և Օսէտա ուղեւորած է։

Թէլիա շոգենաւը, նաւապետ Մոնտս, ընդ հանուր վաճառքով Հրլէն մեկնած է մարտ 22ին և ապրիլ 10ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն գիւրութիւն կընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

Թիւ 17–18, Բիւզիւք Միւլէթ Խան Ղալաթիա

514

Ա. բանաւոր Ա. ՏՈՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԵՐԿԱՆԱՔԱՐ առաջին կարգի և զուտ պողպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՈՈՒԻԼ նշանը։

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամէն մեծութեամբ, մեքենայներու համար։

ՌԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար։

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և արոյրէ։

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան։

Զանազան տեսակ ԴԱՐԲՆԵԱԼ առարկայք։

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՈՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր գործակալ

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

Գէորգ պէյ խան, Բիւրսէք Գալաթարիա Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի

ՄԱՂԱԶԻՆԻ ԳՐԱՄԱՐԿՆԵՂՑ

Որոնք գիտցան կը դիմարերեն հրամայել Լիսարոյան

Գնողաց համարման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագիրներ և կրակի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Անգլիոյ հռչակաւոր գործարանին

ՁՕՆ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԱՌԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏՔ ԵՒ ՁՄԵԼԻՔ

Նոյն վաճառատան

ԲԵԴՐՈԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ

Նոր կատարելագործութեամբք շինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարողութեամբ կընդունի ամէն տեսակ ապրանքներ ապայարել։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻԻԶԻԿՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Յկսեալ ի 1 Ապրիլի (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻԻԶԻԿՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒՆԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԹՄԲՈՅ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
	Առաւօտ												Իրիկուն											
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Կ. Պոլիս	6	30	6	58	7	22	7	45	8	12	8	40	9	10	9	44	10	20	10	48	11	22	11	0
Գումրգապարու	6	39	7	07	7	31	7	55	8	21	8	49	9	19	9	53	10	29	10	57	11	31	11	59
Եէնի—գապու	6	43	...	...	...	...	...	...	8	53	9	23	...	...	10	33	11	01	11	35	12	03		
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...		
Յամանթիա	6	49	...	...	...	...	...	...	8	59	9	29	...	...	10	39	11	07	11	41	12	09		
Եէնի—գուլէ	6	53	7	16	7	41	8	05	8	29	9	04	9	32	10	01	10	43	11	10	11	45	12	12
Մադրիգիւղ	7	04	7	28	7	53	8	19	...	9	16	...	...	...	10	55	...	...	11	58	...	...		
Ա. Մէհէմատ	...	...	7	37	8	02	8	31	...	9	25	...	...	...	11	04	...	...	12	08	...	...		
Քիւչիւք Զէք	...	...	...	...	8	40	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12	16	...	...		

ՔԻԻԶԻԿՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԻԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՆԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԹՄԲՈՅ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	1	47
	Առաւօտ												Իրիկուն											
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Քիւչիւք Զէք	...	6	21	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	2	12	...	...	...	...	...	...	6	25
Ա. Մէհէմատ	...	6	30	...	7	44	...	8	40	...	...	9	39	...	...	11	21	...	3	23	...	4	25	...
Մադրիգիւղ	6	12	6	40	7	27	7	54	...	8	50	...	...	9	49	...	...	11	31	...	3	33	...	4
Եէնի—գուլէ	6	24	6	52	7	39	8	06	8	34	9	04	9	38	10	01	10	14	11	16	11	44	1	26
Յամանթիա	6	28	6	56	7	43	8	10	8	38	9	08	9	42	...	...	10	18	11	20	11	48	1	30
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի—գապու	6	34	7	02	7	49	8	16	8	44	9	14	9	48	...	...	10	24	11	26	11	54	1	36
Գումրգապարու	6	38	7	06	7	53	8	20	8	48	9	18	9	52	10	10	10	28	11	30	11	58	1	40
Կ. Պոլիս	6	46	7	14	8	01	8	28	8	56	9	26	10	...	10	18	10	36	11	38	12	06	1	48

Փոքր ծարերներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծարերը Պոլսէն Մադրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց մինչեւ բանող կառախմբաց մինչեւ Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վագոններ, միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վագոններ։